

LÄRARPROGRAMMET, 210-330 HÖGSKOLEPOÄNG

Teacher Education Programme, 210-330 higher education credits

Utbildningsprogrammet är inrättat den 7 juni 2001 av Fakultetsnämnden för medicin, naturvetenskap och teknik samt den 13 juni 2001 av Fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap. Utbildningsplanen är senast fastställd den 28 augusti 2008 av ordföranden för Fakultetsnämnden för utbildningsvetenskap.

1 ALLMÄNT

Läroprogrammet, 210-330 högskolepoäng, täcker större delen av verksamhetsfältet¹ från förskola till kommunal vuxenutbildning, och leder till en lärarexamen på grundnivå eller på avancerad nivå.

Programmet består av tre utbildningsområden – ett allmänt utbildningsområde, ett med inriktningar och ett med specialiseringar. Profileringen mot verksamhetsfält, skolår och ämnen/ämnesområden sker genom de val som studenten gör inom ramen för sina studier inom dessa tre utbildningsområden.

2 UTBILDNINGENS MÅL

2.1 Mål för utbildning på grundnivå

Utbildning på grundnivå skall väsentligen bygga på de kunskaper som eleverna får på nationella eller specialutformade program i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper. Regeringen får dock medge undantag när det gäller konstnärlig utbildning.

Utbildning på grundnivå skall utveckla studenternas

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, och
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

¹ Läroprogrammet, 210-330 högskolepoäng, omfattar ej utbildning av lärare för undervisning i yrkesämnena i gymnasieskolan eller utbildning av lärare för undervisning i modersmål.

Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

(1 kap. 8 § högskolelagen [HL])

2.2 Mål för utbildning på avancerad nivå

Utbildning på avancerad nivå skall väsentligen bygga på de kunskaper som studenterna får inom utbildning på grundnivå eller motsvarande kunskaper.

Utbildning på avancerad nivå skall innebära fördjupning av kunskaper, färdigheter och förmågor i förhållande till utbildning på grundnivå och skall, utöver vad som gäller för utbildning på grundnivå

- ytterligare utveckla studenternas förmåga att självständigt integrera och använda kunskaper
- utveckla studenternas förmåga att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer, och
- utveckla studenternas förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet eller för forsknings- och utvecklingsarbete.

(1 kap. 9 § HL)

2.3 Mål för Lärarprogrammet

Mål (utöver de allmänna målen i 1 kap. 8-9 §§ HL)

För lärarexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att förverkliga förskolans, fritidshemmets, förskoleklassens, skolans eller vuxenutbildningens mål samt för att medverka i utvecklingen av respektive verksamhet enligt gällande föreskrifter och riktlinjer.

Kunskap och förståelse

För lärarexamen skall studenten

- visa sådan kunskap i ämnen eller inom ämnesområden som krävs för den verksamhet som utbildningen avser, inbegripet kunskap om ämnets eller ämnesområdets vetenskapliga grund, och om relevanta metoder inom verksamheten samt visa insikt om aktuella forskningsfrågor,
- visa kunskap om lärande och undervisning,
- visa kunskap om läs- och skrivinläringens och matematikens betydelse för barns och elevers kunskapsutveckling, och
- visa kunskap om betydelsen av ett jämställdhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten och vid presentation av ämnesstoffet.

För undervisning och annan pedagogisk verksamhet i förskola, förskoleklass och grundskolans tidigare år skall studenten dessutom

- visa mycket god kunskap i läs- och skrivinläring och i grundläggande matematikinläring.

För undervisning i grundskolan och i gymnasieskolan skall studenten dessutom

- visa mycket god kunskap i att analysera och bedöma elevers kunskapsutveckling samt god kunskap i betygssättning.

Färdighet och förmåga

För lärarexamen skall studenten

- visa förmåga att omsätta kunskaper i ämnen eller inom ämnesområden och om lärande och undervisning som krävs för den verksamhet som utbildningen avser så att alla barn och elever lär och utvecklas,
- visa förmåga att förmedla och förankra samhällets och demokratins värdegrund,
- visa förmåga att förmedla, förankra och tillämpa gällande regelverk som syftar till att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och annan pedagogisk verksamhet och delta i ledningen av denna,
- visa förmåga att analysera, bedöma, dokumentera och värdera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål samt informera och samarbeta med föräldrar och vårdnadshavare,
- visa förmåga att använda informationsteknik i den pedagogiska verksamheten och inse betydelsen av olika mediers roll för denna, och
- visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över både egna och andras erfarenheter och relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen och ämnesområden.

För lärarexamen på avancerad nivå omfattande 240, 270, 300 eller 330 högskolepoäng skall studenten dessutom

- visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över både egna och andras erfarenheter och relevanta forskningsresultat.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För lärarexamen skall studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot barn, elever och deras vårdnadshavare, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

(bilaga 2, högskoleförordningen [HF])

3 UTBILDNINGEN

3.1 Utbildningens huvudsakliga uppläggning och innehåll

Programmet byggs upp av kurser inom det för alla studerande obligatoriska allmänna utbildningsområdet om 90 högskolepoäng, minst en inriktning om minst 60

högskolepoäng samt minst 30 högskolepoäng inom specialiseringsområdet. Inom det allmänna utbildningsområdet och inom respektive inriktning ingår 15 högskolepoäng verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

För studerande, som planerar en examen för undervisning och annan pedagogisk verksamhet i förskola, förskoleklass, fritidshem och grundskolans tidigare år 210 högskolepoäng skall:

- området läs- och skrivinlärning respektive grundläggande matematikinlärning omfatta minst 15 högskolepoäng i vardera område. Kurser inom dessa områden kan läsas antingen inom ramen för utbildningsområde med inriktningar eller med specialiseringar.
- den studerande inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom allmänt utbildningsområde.

För studerande, som planerar en examen för undervisning i grundskolans tidigare år 240 högskolepoäng, skall:

- området läs- och skrivinlärning respektive grundläggande matematikinlärning omfatta minst 15 högskolepoäng i vardera område. Kurser inom dessa områden kan läsas antingen inom ramen för utbildningsområde med inriktningar eller med specialiseringar.
- den studerande inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort två självständiga arbeten (examensarbeten) om vardera minst 15 högskolepoäng. De självständiga arbetena fullgörs dels genom fördjupande studier inom ämne/ämnedområde dels inom allmänt utbildningsområde.
- kurser som omfattar minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå ingå för lärarexamen på avancerad nivå.

För studerande, som planerar en examen för undervisning i grundskolans senare år eller gymnasieskolan, 270, 300 eller 330 högskolepoäng skall:

- en respektive två fördjupning(ar) om minst 90 högskolepoäng i relevant(a) ämne(n) eller ämnedområde(n) ingå.
- för undervisning i svenska respektive samhällskunskap i grundskolans senare år krävs minst 90 högskolepoäng och i gymnasieskolan minst 120 högskolepoäng inom ämnedområden som är relevanta för dessa ämnen.
- kurser som omfattar minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå ingå för lärarexamen på avancerad nivå.
- den studerande inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort två självständiga arbeten (examensarbeten) om vardera minst 15 högskolepoäng. De självständiga arbetena fullgörs dels genom fördjupande studier inom ämne/ämnedområde dels inom allmänt utbildningsområde.

3.1.1 Allmänt utbildningsområde

Det allmänna utbildningsområdet om 90 högskolepoäng har två innehållsliga kärnor, en som utgörs av för läraryrket centrala kunskapsområden och en som utgörs av tvärvetenskapliga kunskapsområden. Kunskapsområdena sätter frågor om skolans

innehåll, demokrati och värdegrund, socialisation, lärande, kommunikation, specialpedagogik och utbildningsverksamheternas samhällsuppdrag i fokus. Innehållet i det allmänna utbildningsområdet perspektiveras utifrån frågor rörande jämställdhet, mångfald och hållbar utveckling.

3.1.2 *Utbildningsområde med inriktningar*

Ämnesinnehållet i respektive inriktning står i fokus, men även betingelserna för hur lärande sker hos barn och elever studeras. I inriktningsstudierna ingår didaktiska studier omfattande minst 15 högskolepoäng.

Programmets inriktningar, med undantag för inriktning specialpedagogik, svarar mot programmets olika ingångar. Dessutom finns ett ospecificerat ingångsalternativ som benämns öppen ingång, vilket ger möjlighet till val av inriktning, förutsatt att behörighetsvillkoren uppfylls, efter antagning till lärarprogrammet.

Inriktning specialpedagogik kan endast sökas inom programmet som en andra inriktning. Detta då inriktningen inte är uppbyggd kring ett undervisningsinnehåll. Den särskilda karaktären på inriktningen gör också att de didaktiska frågorna inte är framskrivna på samma sätt som i de andra inriktningarna utan finns som en dimension i innehållet som helhet

Ingångsalternativets inriktning kan kombineras med alla andra inriktningar i lärarprogrammet och specialiseringskurser som ges vid Örebro universitet, inom de ramar som examensreglerna ger. Exempelvis kan inriktning och specialisering kombineras så att fördjupningskrav i examen uppnås.

3.1.3 *Utbildningsområde med specialiseringar*

Utbildningsområde med specialiseringar skall för den studerande omfatta minst 30 högskolepoäng. Den övre gränsen för specialiseringsstudiernas omfång beror på vilka val studenten gör ifråga om inriktningsstudier samt omfattningen på examen.

Utbildningsområdet innehåller två typer av kurser:

- kurser som är särskilt framtagna för lärarprogrammet och
- kurser som inte är särskilt utvecklade för lärarprogrammet, men i relation till den enskilde studentens övriga studieval fyller kravet på att utgöra en breddning och/eller fördjupning och/eller perspektivering.

I den senare kategorin ingår, förutsatt att behörighetsvillkoren uppfylls, hela universitetets kursutbud. Även kurser som utgör en andra inriktning kan läsas inom utbildningsområdet specialisering.

3.1.4 *Studiegång per ingångsalternativ*

Studiegången är, för samtliga ingångsalternativ, bestämd under de tre första terminerna. Studerande antagna till

- ingångsalternativen biologi, matematik – senare år och musik inleder sina studier med två terminer inom ingångsalternativets inriktning. Den tredje

terminens studier utgörs av den första kursen inom allmänt utbildningsområde.

- ingångsalternativet öppen ingång inleder sina studier med den första kursen inom allmänt utbildningsområde. Under den första terminen väljer den studerande inriktning (under förutsättning att behörighetsvillkoren är uppfyllda), vilken läses de två följande terminerna.
- övriga ingångsalternativ inleder sina studier med den första kursen inom allmänt utbildningsområde. Därefter följer två terminers studier inom ingångsalternativets inriktning.

Ingångsalternativen bestämmer således ingången i lärarprogrammet och de inledande studierna, men de bestämmer inte utgången ur programmet och programstudierna i sin helhet. Detta bestäms istället genom de successiva val, utifrån planerad examen, som de studerande gör efter sina inledande studier.

Programmets kurser framgår av 3.2.

3.2 Kurser som ingår i programmet

3.2.1 Kurser inom allmänt utbildningsområde (AUO)

AUO 1:

Pedagogik med didaktisk inriktning I, 30 högskolepoäng (A)

Kursens centrala och övergripande innehåll är frågor om lärares uppdrag och arbete i skolan. VFU ingår med 7,5 högskolepoäng.

AUO 2:

Pedagogik med didaktisk inriktning II, avancerad nivå, 30 högskolepoäng

Kursen breddar och fördjupar frågor om dokumentation, bedömning, betyg och utvärdering men även de centrala frågeställningarna om lärares uppdrag och arbete behandlas. VFU ingår med 7,5 högskolepoäng.

AUO 3:

För studenter som planerar en lärarexamen för undervisning och annan pedagogisk verksamhet i förskola, förskoleklass, fritidshem och grundskolans tidigare år ingår följande kurs:

Pedagogik med didaktisk inriktning III, 30 högskolepoäng (C)

Kursen behandlar det didaktiska forskningsfältet med relevans för förskolan, förskoleklassen, fritidshemmet och grundskolans tidigare år samt övergripande forskningsmetodologiska frågor. I kursen skrivs ett självständigt arbete (examensarbete) om 15 högskolepoäng som innefattar formulering, genomförande och rapportering av en egen systematisk undersökning.

För studenter som planerar en lärarexamen för undervisning i grundskolans senare år och gymnasieskolan erbjuds följande alternativ beroende på tidigare inriktnings- och specialiseringsval:

Idrott med didaktisk inriktning, avancerad nivå, 30 högskolepoäng (Idrott)

Musikpedagogik, avancerad nivå, 30 högskolepoäng

Pedagogik med didaktisk inriktning III, avancerad nivå, 30 högskolepoäng

Svenska för lärare, avancerad nivå, 30 högskolepoäng (Svenska språket)

Kurserna ger en fördjupad insikt av respektive forskningsfält med relevans för grundskolans senare år och gymnasieskolan samt övergripande forskningsmetodologiska frågor. Kurserna behandlar fördjupade frågor som gäller tillvägagångssätt i en vetenskaplig undersökning. I respektive kurs skrivs ett självständigt arbete (examensarbete) om 15 högskolepoäng och innefattar formulering, genomförande och rapportering av en egen systematisk undersökning.

3.2.2 Kurser inom utbildningsområdet med inriktningar

Inriktning biologi

För undervisning i grundskolans senare år och gymnasieskolan ingår följande kurser:

Biologi A, 30 högskolepoäng

Kursen behandlar grundläggande kunskaper inom områdena ekologi, evolution samt pro- och eukaryot cellbiologi. Förståelsen för biologi som en experimentell vetenskap utvecklas genom färdigheter i fältmässiga provtagningar, genom mikro-, cell- och molekylärbiologiska arbetsmetoder samt genom informationsökning via elektroniska databaser och webb.

Biologi B, 30 högskolepoäng

Kursen behandlar grundläggande kunskaper om växt- och djurvärldens morfologi, systematik och fylogeni. Därtill behandlas grunderna i organsystemens fysiologi och funktion hos djur, samt grunderna i högre växters fysiologi med fokus på tillväxt och utveckling, vatten- och mineralomsättning samt fotosyntes.

Naturvetenskapernas didaktik, 30 högskolepoäng (Naturvetenskaplig omvärldsorientering, A)

Kursen ger blivande lärare möjligheter att utveckla grundläggande kunskaper om naturvetenskaplig ämnesdidaktik, samt förmågan att kommunicera naturvetenskapsbaserad kunskap i skolan och bilda grund för naturvetenskap som allmänbildning. Kursen består av 15 högskolepoäng ämnesdidaktik och 15 högskolepoäng VFU.

Inriktning engelska

För undervisning i grundskolans tidigare år, grundskolans senare år och gymnasieskolan ingår följande kurser:

Engelska A, lärarinriktning, 30 högskolepoäng

Studierna i engelska täcker både praktiska och teoretiska aspekter av språkfärdighet, litteratur och realia. Studenten skall utveckla sin förmåga att uttrycka sig både muntligen och skriftligen på engelska, samt att analysera språk och litteratur. Detta innehåll skall förbereda studenten inför de framtida arbetsuppgifterna inom skolan.

Engelska, didaktik för lärare, 30 högskolepoäng (B)

I kursen läggs en för alla främmande språk gemensam språkdidaktisk grund i vilken fokus riktas på språkundervisningens historiska, samhälleliga och kulturella kontext. Kursen behandlar kultur och kommunikation, lärandeteorier, utvärdering, styrdokument, prov, bedömning, läromedelsanalys heterogenitetsaspekter och elevinflytande. Under de verksamhetsförlagda delarna lär sig studenterna att omsätta ämnesdidaktiska kunskaper i praktiken. Kursen innehåller 15 högskolepoäng ämnesdidaktik och 15 högskolepoäng VFU.

För grundskolans senare år och gymnasieskolan ingår även följande kurs:

Engelska B, lärarinriktning, 30 högskolepoäng

Kursen innehåller fortsatta studier i engelska där studenten vidareutvecklar sina färdigheter i tal och skrift samt översättning till engelska. Även språkvetenskap och litteratur studeras, där studenten utvecklar sin analysförmåga. Kursen innehåller ett självständigt arbete om 15 högskolepoäng.

Inriktning idrott och hälsa

För undervisning i grundskolans tidigare år, grundskolans senare år och gymnasieskolan ingår följande kurs:

Inriktning idrott och hälsa, 60 högskolepoäng (Idrott, A)

Kursen utgör grunden för alla blivande lärare i skolämnet idrott och hälsa, såväl inom grundskolan som på gymnasiet. Kursen innehåller 15 högskolepoäng ämnesdidaktik och 15 högskolepoäng VFU.

För undervisning i grundskolans senare år och gymnasieskolan ingår även följande kurs:

Idrott med inriktning mot idrott och hälsa, 30 högskolepoäng (Idrott, B)

Kursen utgör en fortsättning på de tidigare inriktningsstudierna. Innehållet fokuserar på skolämnet idrott och hälsa på grundskolans senare år och gymnasiet. Rörelseapparatens anatomi studeras, och kunskaperna om den vetenskapliga processen fördjupas. Vidare så fördjupas kunskaperna om och i skolämnet idrott och hälsas didaktik. Kursen innehåller olika fysiska aktiviteter. Friluftsliv sker utanför campusområdet och kräver viss utrustning.

Inriktning matematik – tidigare år

För undervisning i grundskolans tidigare år ingår följande kurser:

Lärande i matematik, 15 högskolepoäng (Matematik, A)

I kursen diskuteras - på såväl didaktisk som praktisk nivå - hur man redan i tidiga år kan väcka intresse för och stimulera lärande i matematik. Detta görs bland annat med utgångspunkt från vissa händelser i matematikens historia. Kursen innehåller 10 högskolepoäng ämnesdidaktik.

Matematik för lärare i grundskolan, 15 högskolepoäng (Matematik, A)
Kursen syftar främst till att stärka den studerandes egna kunskaper och färdigheter i matematik, med fokus på algebra.

Matematiken i grundskolans tidigare år, 30 högskolepoäng (Matematik, A)
Kursen fokuserar betingelser för lärande i matematik och syftar till att ge den studerande ökad förmåga att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning i matematik, samt till att ge insikt om matematikens roll i samhället. Syftet är också att stärka den studerandes egna kunskaper i matematik. Kursen innehåller 5 högskolepoäng ämnesdidaktik och 15 högskolepoäng VFU.

Inriktning matematik – senare år

För undervisning i grundskolans senare år och gymnasieskolan ingår följande kurser:

Matematik A för lärare, 30 högskolepoäng (Matematik)
Kursen syftar till att ge grundläggande kunskaper om begrepp och metoder inom algebra och matematisk envariabelanalys.

Matematik B för lärare, 30 högskolepoäng (Matematik)
Kursen syftar till att förstärka och fördjupa den studerandes kunskaper i matematik. Den behandlar differential- och integralkalkyl i flera variabler, linjär algebra och grundläggande sannolikhets- och statistikteori.

Matematikens didaktik, 30 högskolepoäng (Matematik, A)
Kursen innehåller 15 högskolepoäng ämnesdidaktik och 15 högskolepoäng VFU. Både de ämnesdidaktiska och de verksamhetsförlagda delarna fokuserar betingelser för lärande i matematik och syftar till att ge den studerande ökad förmåga att planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning i matematik samt till att ge insikt om matematikens roll i samhället.

Inriktning musik

För undervisning i grundskolans senare år och gymnasieskolan ingår följande kurser:

Inriktning musik I, 30 högskolepoäng (Musik, A)
Kursen innehåller grundläggande kunskaper och färdigheter som förberedelse för musikpedagogisk verksamhet. Studenten skall utveckla en grundläggande teknisk och konstnärlig färdighet inom sitt huvudinstrument/huvudämne, samt reflektera över det egna lärandets villkor. Kursen skall även stimulera studenten att utveckla andra konstnärliga uttrycksmedel. Kursen innehåller 3,5 högskolepoäng ämnesdidaktik och 4 högskolepoäng VFU.

Inriktning musik II, 30 högskolepoäng (Musik, B)
Kursen innehåller fortsatta studier där den studerande ska tillägna sig fördjupade kunskaper och färdigheter som förberedelse för musikpedagogisk verksamhet. Kursen innehåller 4 högskolepoäng ämnesdidaktik och 3,5 högskolepoäng VFU.

Inriktning musik III, 30 högskolepoäng (Musik, C)
Kursen utvecklar ämnesdidaktik och VFU mot skilda undervisningsvillkor men även mot ett musikpedagogiskt, vetenskapligt forskningsfält. Genom studentens egna val

breddas kunskaper i och om musik och musikundervisning. Kursen innehåller 4 högskolepoäng ämnesdidaktik och 3,5 högskolepoäng VFU.

Inriktning musik IV, avancerad nivå, 30 högskolepoäng (Musik)

Kursen breddar och fördjupar det ämnesdidaktiska och det verksamhetsförlagda kunskapsfältet i förhållande till de tidigare inriktningskurserna. Kursen innehåller ett självständigt arbetet om 15 högskolepoäng. Kursen innehåller även 3,5 högskolepoäng ämnesdidaktik och 4 högskolepoäng VFU.

Inriktning natur och skapande

För undervisning och annan pedagogisk verksamhet i förskola, förskoleklass och fritidshem ingår följande kurs:

Naturvetenskaplig omvärldsorientering AB, Natur och skapande, 60 högskolepoäng
Kursen utvecklar grundläggande kännedom om natur och naturvetenskap kopplat till bildskapande verksamhet. Förmågan att observera, tänka på och bearbeta naturvetenskapliga fenomen är grundläggande i kursen. Didaktiska aspekter på natur, friluftsliv och bildskapande bearbetas såväl teoretiskt som praktiskt under kursens olika delar. Kursen innehåller 15 högskolepoäng ämnesdidaktik och 15 högskolepoäng VFU.

Inriktning naturvetenskap

För undervisning i grundskolans tidigare år ingår följande kurs:

Naturvetenskaplig omvärldsorientering AB, Natur, vetenskap och lärande, 60 högskolepoäng
Kursen utvecklar kunskaper om den värld vi lever i, om vår relation till naturen, samt belyser de naturvetenskapliga ämnenas roll i arbetet för en långsiktigt hållbar utveckling. Kursen vänder sig till blivande lärare i grundskolans tidigare år. Kursen innehåller 15 högskolepoäng ämnesdidaktik och 15 högskolepoäng VFU.

Inriktning samhällskunskap

För undervisning i grundskolans tidigare år, grundskolans senare år och gymnasieskolan ingår följande kurser:

Inriktning samhällskunskap 1-30, 30 högskolepoäng (Samhällskunskap, A)
Kursens mål är att utveckla kunskap och förståelse för samspelet mellan individ och samhälle, samt människans livsvillkor i det urbaniserade samhället. Detta sker genom att området belyses ur ett flervetenskapligt perspektiv utifrån huvudområdena kulturgeografi och sociologi. Kursen innehåller 7,5 högskolepoäng ämnesdidaktik och 7,5 högskolepoäng VFU.

Inriktning samhällskunskap 31-60, 30 högskolepoäng (Samhällskunskap, B)
Kursen syftar till att belysa samhällets politiska och juridiska strukturer ur ett demokratiperspektiv. Detta sker genom ett flervetenskapligt perspektiv utifrån huvudområdena statskunskap och rättsvetenskap. Kursen innehåller 7,5 högskolepoäng ämnesdidaktik och 7,5 högskolepoäng VFU.

För undervisning i grundskolans senare år och gymnasieskolan ingår även följande kurs:

Inriktning samhällskunskap 61-90, 30 högskolepoäng (Samhällskunskap, C)
Kursen syftar till att belysa och fördjupa förståelsen och kunskapen om samspelet individ och samhälle utifrån ett flervetenskapligt perspektiv med utgångspunkt i huvudområdena nationalekonomi, genusvetenskap, statskunskap och sociologi.

För undervisning i gymnasieskolan ingår även följande kurs:

Inriktning samhällskunskap, Globalisering, avancerad nivå, 30 högskolepoäng (Samhällskunskap)
Kursen behandlar globalisering som fenomen utifrån olika perspektiv med utgångspunkt i huvudområden såsom kulturgeografi, genusvetenskap, sociologi, statskunskap, rättsvetenskap och nationalekonomi. Kursen består av ett självständigt arbete om 30 högskolepoäng.

Inriktning specialpedagogik

För undervisning och annan pedagogisk verksamhet i förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskolans tidigare år, grundskolans senare år och gymnasieskolan ingår följande kurser:

Pedagogik A, Inriktning specialpedagogik I, 30 högskolepoäng
Kursen ger kunskap om specialpedagogikens historia, dess värdegrund och om de olika sätt man kan förstå specialpedagogikens roll och funktion i samhället. Den studerande profilerar sig inom området, det vill säga, utvecklar även kompetens om olika typer av problem som kan göra lärandesituationen problematisk, till exempel socioemotionella, läs- och/eller skrivsvårigheter.

Pedagogik B, Inriktning specialpedagogik II, 30 högskolepoäng
I kursen problematiseras specialpedagogiska frågeställningar utifrån vetenskapsteoretiska och metodologiska perspektiv och de studerande deltar i en egen undersökningsprocess. Under den verksamhetsförlagda utbildningen granskas och värderas olika aspekter av det specialpedagogiska arbetet; lärandemiljön fokuseras och hur och i vilken utsträckning denna har anpassats i enlighet med specialpedagogiska tankegångar. Kursen innehåller 15 högskolepoäng VFU.

Inriktning svenska

För undervisning och annan pedagogisk verksamhet i förskola, förskoleklass, fritidshem och grundskolans tidigare år ingår följande kurser:

Svenska för lärare, inledande kurs, tidigare år, 30 högskolepoäng (Svenska språket, A)
Kursen tar upp svenska språkets struktur, individens språkutveckling, språk- och textbruk samt litterär analys och barnlitteraturens historia och kännetecken. Kursen innehåller 5 högskolepoäng ämnesdidaktik.

Svenska för lärare, avslutande kurs, tidigare år, 30 högskolepoäng (Svenska språket, B)

Kursen tar upp språket och litteraturen i skolan och samhället. Kursen innehåller 15 högskolepoäng VFU och 10 högskolepoäng ämnesdidaktik.

För undervisning i grundskolans senare år och gymnasieskolan ingår följande kurser:

Svenska för lärare, inledande kurs, senare år/gymnasiet, 30 högskolepoäng (Svenska språket, A)

Kursen tar upp svenska språkets struktur, individens språkutveckling, språk- och textbruk samt litterär analys och tematiskt litteraturstudium. Kursen innehåller 5 högskolepoäng ämnesdidaktik.

Svenska för lärare, fortsättningskurs, senare år/gymnasiet, 30 högskolepoäng (Svenska språket, B)

Kursen tar upp språket ur ett språkbruks- och samhällsperspektiv, litteraturens historia under 1800- och 1900-talet. Kursen innehåller 7,5 högskolepoäng VFU och 5 högskolepoäng ämnesdidaktik.

Svenska för lärare, avslutande kurs, senare år/gymnasiet, avancerad nivå, 30 högskolepoäng (Svenska språket)

Kursen tar upp språket och litteraturen i skolan. Kursen innehåller 7,5 högskolepoäng VFU och 5 högskolepoäng ämnesdidaktik. Kursen innehåller ett självständigt arbete om 15 högskolepoäng.

För undervisning i gymnasieskolan ingår även följande kurs:

Svenska för lärare, fortsättningskurs II, gymnasiet, 30 högskolepoäng (Svenska språket, B)

Kursen tar upp språksituationen i Norden och litteraturens äldre historia samt innehåller ett eget arbete.

Inriktning teckenspråk

För undervisning och annan pedagogisk verksamhet i förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskolans tidigare år, grundskolans senare år och gymnasieskolan ingår följande kurser:

Svenskt teckenspråk A, 30 högskolepoäng (Teckenspråk)

Kursen behandlar teckenstruktur, språkbruk, tvåspråkighet och språkförändringar.

Didaktik för lärare i teckenspråk, 30 högskolepoäng (Teckenspråk, B)

Kursen tar upp teckenspråk i skolan och samhället. Kursen innehåller 15 högskolepoäng VFU och 15 högskolepoäng ämnesdidaktik.

För undervisning i grundskolans senare år och gymnasieskolan ingår även följande kurs:

Svenskt teckenspråk B, 30 högskolepoäng (Teckenspråk)

Kursen tar upp teckenstruktur, teckenspråkets grammatik, textlingvistik och samtal. I kursen ingår rapportskrivande.

3.2.3 *Utbildningsområde med specialiseringar*

Kurser inom läs-, skriv- och matematikinläring

För studerande, som planerar en examen för verksamhet i förskola, förskoleklass och grundskolans tidigare år, skall kurser i läs- och skrivinläring respektive matematikinläring omfatta minst 15 högskolepoäng vardera (i inriktning matematik ingår kurser i matematikinläring om minst 15 högskolepoäng och i inriktning svenska ingår kurser i läs- och skrivinläring om minst 15 högskolepoäng). Följande kurser ingår i specialiseringsområdet:

Lärande i matematik, 15 högskolepoäng (Matematik, A)

I kursen diskuteras - på såväl didaktisk som praktisk nivå - hur man redan i tidiga år kan väcka intresse för och stimulera lärande i matematik. Detta görs bland annat med utgångspunkt från vissa händelser i matematikens historia. Kursen innehåller 10 högskolepoäng ämnesdidaktik.

Svenska språket, Barns tal- och skriftspråklärande, 7,5 högskolepoäng (B)

Kursen fokuserar bland annat svenska språkets struktur och hur det används i olika situationer. Barns och ungas språkutveckling står i fokus. Särskild vikt läggs vid hur barn tillägnar sig tal- och skriftspråk.

Pedagogik B, Läs- och skrivdidaktik, 7,5 högskolepoäng

I kursen behandlas olika didaktiska frågor kring lärares arbete med barns läs- och skrivlärande i förskola, förskoleklass och tidigare skolår.

Kurser på avancerad nivå för examen om 240 högskolepoäng

För lärarexamen på avancerad nivå för verksamhet i grundskolans tidigare år ingår kurser om tillsammans 60 högskolepoäng på avancerad nivå. Förutom kursen *Pedagogik med didaktisk inriktning II*, avancerad nivå, 30 högskolepoäng, inom ramen för AUO 2 ingår följande kurs:

Språk och lärande, avancerad nivå, 30 högskolepoäng, (Pedagogik)

Kursen behandlar språk, läs- och skrivlärande och innehåller ett självständigt arbete om 15 högskolepoäng.

3.3 **Studieformer**

Undervisningen sker bland annat i form av föreläsningar och seminarier samt verksamhetsförlagd utbildning. Studierna är utformade för att stimulera det kritiska reflekterandet, förmågan att söka och värdera information, förmågan att självständigt följa kunskapsutvecklingen samt förmågan att kommunicera muntligt och skriftligt. För närmare information om studieformer, se respektive kursplan.

4 INTERNATIONELLT STUDENTUTBYTE

Inom ramen för programmet har den studerande möjlighet att delta i internationellt utbyte.

5 BETYG OCH EXAMINATION

Om inte annat är föreskrivet i kursplanen skall, enligt 6 kap. 18 § HF, betyg sättas på en genomgången kurs. Betyget skall bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator).

Som betyg skall, enligt 6 kap. 19 § HF, användas något av uttrycken underkänd, godkänd eller väl godkänd, om inte högskolan föreskriver annat betygssystem.

I de fall rektor medgivit avsteg från den tregradiga betygskalan framgår detta av respektive kursplan.

Sektionsnämnden för lärarutbildning beslutade den 20 mars 2006 att på kurser innehållande verksamhetsförlagd utbildning, begränsa antalet praktiktillfällen till två, samt att beslutet gäller under förutsättning att riktlinjer om stödåtgärder utarbetas och att begränsningen införs i kursplanen (Dnr CF 59-151/2006).

Obligatoriska moment förekommer i form av exempelvis seminarier, laborationer och verksamhetsförlagd utbildning. För närmare information om kraven på obligatoriska moment och deras omfattning, se respektive kursplan.

För ytterligare information, se lokala riktlinjer för examination.

6 EXAMEN

Lärarexamen (Degree of Bachelor/Master of Education)

Lärarexamen avläggs på grundnivå eller avancerad nivå beroende på poängomfattning, krav på fördjupning i ett ämne eller inom ett ämnesområde och krav på omfattning av studier på avancerad nivå.

Lärarexamen uppnås efter fullgjorda kursfordringar om *dels* 180 eller 210 högskolepoäng (grundnivå), *dels* 240, 270, 300 eller 330 högskolepoäng (avancerad nivå). För en lärarexamen på avancerad nivå krävs att utbildningen omfattar minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå. I annat fall avläggs examen på grundnivå.

Utbildningen skall omfatta följande tre integrerade områden, som kan innehålla kurser på såväl grundnivå som avancerad nivå: *ett allmänt utbildningsområde* om 90 högskolepoäng innefattande tvärvetenskapliga studier, *en eller flera inriktningar* om minst 60 högskolepoäng mot ett ämne eller ämnesområde och *en specialisering* om minst 30 högskolepoäng. Av det allmänna utbildningsområdet skall minst 15 högskolepoäng vara verksamhetsförlagda. Minst 15 högskolepoäng per inriktning skall också vara verksamhetsförlagda.

För undervisning i yrkesämnen i gymnasieskolan krävs sammanlagt 180 högskolepoäng. I stället för inriktning och specialisering krävs omfattande

yrkeserfarenhet och en relevant högskoleutbildning om 90 högskolepoäng eller motsvarande utbildning.

För undervisning och annan pedagogisk verksamhet i förskola, förskoleklass och fritidshem samt för undervisning i modersmål krävs 210 högskolepoäng. För undervisning i modersmål krävs en inriktning om minst 90 högskolepoäng inom relevant ämnesområde.

För undervisning i grundskolans tidigare år krävs *minst* 210 högskolepoäng. För examen på avancerad nivå krävs 240 högskolepoäng inklusive kurser som omfattar minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå.

För undervisning i grundskolans senare år och i gymnasieskolan, dock inte i yrkesämnen i gymnasieskolan, krävs 270 högskolepoäng inklusive en respektive två fördjupning(ar) om minst 90 högskolepoäng i relevant(a) ämne(n) eller ämnesområde(n). För examen på avancerad nivå krävs kurser som omfattar minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå.

För undervisning i svenska respektive samhällskunskap i grundskolans senare år krävs minst 90 högskolepoäng och i gymnasieskolan minst 120 högskolepoäng inom ämnesområden som är relevanta för dessa ämnen.

Självständigt arbete (examensarbete)

För lärarexamen om 180 högskolepoäng och 210 högskolepoäng skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

För lärarexamen om 240, 270, 300 och 330 högskolepoäng skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng eller två sådana arbeten om vardera minst 15 högskolepoäng.

Övrigt

Av examensbeviset skall det framgå vilka inriktningar och specialiseringar som studenten har fullgjort och för vilken undervisning eller verksamhet utbildningen är avsedd.

Mål, se 2.3.

För ytterligare information se lokala riktlinjer för examina.

7 BEHÖRIGHETSVILLKOR

7.1 Behörighetsvillkor vid antagning till programmet

För att vara behörig till programmet krävs att den sökande har grundläggande behörighet och dessutom uppfyller kraven för den särskilda behörigheten för aktuellt ingångsalternativ (lägst betyget Godkänd krävs i respektive kurs):

Inriktning biologi

G.16: Sv B/Sv2 B, En B, Sh A, Ma D, Fy B, Ke B, Bi B. Dispens medges från kravet på Fy B (Rektors beslut nr 298/2004, dnr CF 52-333/2004).

Inriktning engelska

G.11: Sv B/Sv2 B, En B, Sh A, Ma A. Dispens medges från kravet på Ma A.

Inriktning idrott och hälsa

G.18: Sv B/Sv2 B, En B, Sh A, Ma A, Nk A+B, Id A+B.

Inriktning matematik – senare år

G.15: Sv B/Sv2 B, En B, Sh A, Ma D, Hi A, Fy B, Ke A, Bi A. Dispens medges från kravet på Hi A, Fy B, Ke A och Bi A.

Inriktning matematik – tidigare år

G.13: Sv B/Sv2 B, En B, Sh A, Ma B, Hi A. Dispens medges från kravet på Hi A.

Inriktning musik

G.17: Sv B/Sv2 B, En B, Sh A, Ma A samt godkänt färdighetsprov.

Inriktning natur och skapande

G.11: Sv B/Sv2 B, En B, Sh A, Ma A

Inriktning naturvetenskap

G.12: Sv B/Sv2 B, En B, Sh A, Ma C, Nk B (alt Fy A, Ke A, Bi A), Hi A. Dispens medges från kravet på Hi A och Ma C. Ma C ersätts med Ma B.

Inriktning samhällskunskap

G.11: Sv B/Sv2 B, En B, Sh A, Ma, A.

Inriktning svenska

G.11: Sv B/Sv2 B, En B, Sh A, Ma A.

Inriktning teckenspråk

G.11: Sv B/Sv2 B, En B, Sh A, Ma A samt för hörande och hörselskadade godkänt behörighetstest i teckenspråksfärdighet eller motsvarande (för information om test kontakta Humanistiska institutionen).

Öppen ingång

G.11: Sv B/Sv2 B, En B, Sh A, Ma A.

För ytterligare information, se Antagningsordning.

7.2 Behörighetsvillkor vid antagning till kurser inom programmet

För att bli antagen till kurser inom programmet krävs att den studerande har den särskilda behörighet som föreskrivs. Den särskilda behörigheten framgår av respektive kursplan.

8 URVAL OCH PLATSGARANTI

8.1 Urval till programmet

Vid urval till programmets ingångsalternativ, utom musik, gäller följande urvalsgrunder: betyg (50 procent av platserna) och resultat från högskoleprovet (50 procent av platserna). Urval till ingångsalternativ inriktning musik görs genom särskilt prov (dnr CF 52-622/2007).

8.2 Platsgaranti inom programmet

Utöver programmets obligatoriska kurser, har studerande inom ramen för programmet platsgaranti till universitetets samtliga kurser (dock högst 30 högskolepoäng per termin) under förutsättning att den studerande uppfyller kraven för den särskilda behörigheten. Kurser kan undantas från platsgarantin, se Antagningsordning.

9 TILLGODORÄKNANDE AV TIDIGARE UTBILDNING

Beslut om tillgodoräkning av kurs i generell examen, om bedömningen sker i samband med begäran om examensbevis och kan betraktas som rutinmässig, fattas av processchefen för studentservice (se delegationer i utbildningsfrågor).

Beslut om tillgodoräkning i övriga fall fattas av respektive prefekt/akademichef (se delegationer i utbildningsfrågor).

För ytterligare information, se lokala riktlinjer för tillgodoräkningen.

10 ÖVRIGT

Örebro universitet har tecknat avtal om samverkan kring VFU med kommunerna i regionen (dnr CF 32-52/2005). Avtalen innebär att VFU skall göras inom dessa kommuner. Den studerande skall söka VFU-placering i skolområde/arbetslag genom Lärarutbildningsverket LUV.

Den studerande söker under sin utbildningstid VFU-placering så att VFU görs inom flera kommuner. VFU-placering skall ske så att jäv ej kan uppstå i samband med genomförande av VFU samt bedömning av VFU.

För information om VFU-placering, se respektive kursplan.

Inom lärarprogrammet kan vissa kostnader för studenten tillkomma. Exempel på detta är resor i samband med VFU och i vissa kurser även utrustning samt tillfälligt högre levnadsomkostnader vid förläggning av vissa moment på annan studieort.

IKRAFTTRÄDANDE- OCH ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER (6 KAP. 17 § HF)

Denna utbildningsplan gäller från och med höstterminen 2008.

De som har påbörjat utbildningen höstterminen 2002 har rätt att slutföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som fastställdes den 28 november 2001 till och med vårterminen 2009. Med undantag för alternativet tyska inom inriktning moderna främmande språk, då kurser i ämnet tyska upphör att anordnas från och med höstterminen 2005 (Fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap, Cirkulationsbeslut 2004-06-04, dnr CF 50-205/2004). Med undantag för alternativet franska inom inriktning moderna främmande språk, då alternativ franska inom inriktningen upphör. Franska läses fortsättningsvis inom specialiseringsområdet.

De som har påbörjat utbildningen höstterminen 2003 har rätt att slutföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som fastställdes den 29 september 2003 till och med vårterminen 2010. Med undantag för alternativet tyska inom inriktning moderna främmande språk, då kurser i ämnet tyska upphör att anordnas från och med höstterminen 2005 (Fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap, Cirkulationsbeslut 2004-06-04, dnr CF 50-205/2004). Med undantag för alternativet franska inom inriktning moderna främmande språk, då alternativ franska inom inriktningen upphör. Franska läses fortsättningsvis inom specialiseringsområdet.

De som har påbörjat utbildningen höstterminen 2004 har rätt att slutföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som fastställdes den 11 juni 2004 till och med vårterminen 2011. Med undantag för alternativet franska inom inriktning moderna främmande språk, då alternativ franska inom inriktningen upphör. Franska läses fortsättningsvis inom specialiseringsområdet.

De som har påbörjat utbildningen höstterminen 2005 har rätt att slutföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som fastställdes den 13 juni 2005 till och med vårterminen 2012. Med undantag för alternativet franska inom inriktning moderna främmande språk, då alternativ franska inom inriktningen upphör. Franska läses fortsättningsvis inom specialiseringsområdet.

Examensmålen för lärarexamen har ändrats. Från och med den 1 juli 2005 skall de studenter som avser att ta ut examen med inriktning mot förskola, förskoleklass och grundskolans tidigare år ha fördjupade kunskaper i läs- och skrivinlärning och i grundläggande matematikinlärning. För de studenter som påbörjade utbildningen vid Örebro universitet hösten 2005 skall kurser inom vardera område ingå.

De som har påbörjat utbildningen höstterminen 2006 har rätt att slutföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som fastställdes den 20 mars 2006 till och med vårterminen 2013.

De som har påbörjat utbildningen höstterminen 2007 har rätt att slutföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som fastställdes den 5 november 2007 till och med vårterminen 2014.